

Socioloog: cohesie in samenleving neemt af door 2G

ANNE ROEL VAN DER MEER

GRONINGEN Mocht het tot invoering van 2G komen in Nederland, dan zijn verdere verharding en polarisatie in de Nederlandse samenleving het gevolg, verwacht socioloog Jochem Tolsma. „Dat kan bijvoorbeeld tot geweld leiden.”

Tolsma is als bijzonder hoogleraar 'sociale scheidslijnen tussen groepen' verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen. „Hoe meer ongevaccineerde mensen het gevoel krijgen dat ze worden gedwongen om iets te doen wat ze niet willen en hoe meer ze zich buitengesloten voelen, hoe verder de hakken in het zand

gaan”, zegt Tolsma. „De vraag is hoe groot deze groep uiteindelijk is.”

Hij wijst op Oostenrijk, waar door de invoering van 2G velen zich alsnog hebben laten vaccineren. „Daar is de vaccinatiegraad lager dan bij ons. Toch zullen ook hier in Nederland mensen zijn die denken: als het allemaal zo streng wordt, ga ik die prik alsnog wel halen. Maar lang niet iedereen. En dat zijn echt niet allemaal wappies en die maken echt niet allemaal een ongepaste vergelijking met de oorlogsjaren. Sommigen hebben redelijke argumenten om af te zien van vaccinatie en maken een andere afweging dan de meesten.”

Op sociale media ziet Tolsma ze

massaal voorbijkomen: de hardste schreeuwers in het coronadebat, zowel de voorstanders van vaccinaties, coronapassen en 2G, als ook de tegenstanders ervan. „Je ziet ook op tv vaak dat die uitersten heel veel aandacht krijgen en de grote, gematigde middengroep helemaal niet. Daardoor is er te weinig ruimte voor debatten waarin goed gefundeerde argumenten naar voren komen.”

Hij maakt zich zorgen over 2G, het systeem waarbij alleen mensen die zijn geprikt of zijn genezen een QR-code krijgen.

„Je sluit mensen die eerst nog de keus hadden zich te laten testen en daardoor in mijn optiek de minste kans hebben om het coronavirus bij

zich te dragen, letterlijk buiten. De polarisatie tussen voor- en tegenstanders van extra maatregelen neemt hierdoor toe. Maar wat me als socioloog vooral zorgen baart is het feit dat de scheiding tussen kampen in het coronadebat vaak een overlap heeft met etnische of religieuze scheidslinies in de samenleving en ook met de kloof tussen ouderen en jongeren. De cohesie tussen verschillende groepen en de bereidheid om naar elkaar te luisteren zal afnemen.”

En dat, zegt Tolsma, kan uiteindelijk „tot bijvoorbeeld geweld leiden tussen voor- en tegenstanders van coronamaatregelen. Je ziet tot nu toe dat de meeste protesten en de-

monstraties zich richten op de overheid en nog niet tegen 'het andere kamp' in het coronadebat. Maar dat zou dus wel kunnen gebeuren. Dat is een gevaar.”

Het kabinet zou er goed aan doen om zich de komende tijd vooral aan de eigen afspraken te houden en geen toezeggingen te doen die niet waar te maken zijn, zegt Tolsma. „Dus niet beloven dat 2G, mocht het worden ingevoerd, maar twee of drie weken duurt en daarna toch weer verlengen. Dat is funest voor het vertrouwen, bevestigt sommige mensen in hun overtuiging dat we ons op een glijdende schaal bevinden en werkt radicalisering in de hand.”